

Universiteit
Leiden
Sociale Wetenschappen

Het Grieks-Turks conflict en de Cyprus

Crisis van 1974:

*Een onderzoek naar de invloed van de
perceptie van regimetype op de perceptie
van dreiging*

L.A.A. Steehouwer

1353055

Democratische Vrede Thesis

F.E. Bakker MPhil

Internationale Betrekkingen

Instituut Politieke Wetenschappen

Faculteit Sociale Wetenschappen

Universiteit Leiden

Leiden, 9 juni 2016

10277 woorden

Introductie

“Democracies don’t attack each other”, stelde president Clinton in 1994 in zijn State of the Union speech; *“the reason why I’m so strong on democracy is because democracies don’t go to war with each other”*, zo sprak ook George W. Bush in 1994 (“Excerpts From President Clinton's Message on the State of the Union”, 1994; The White House, 1994). Deze overtuigingen, die ook leven bij andere staatslieden in de westerse wereld, vloeien voort uit de democratische vrede thesis. De democratische vrede thesis is gebaseerd op de gedachte dat democratieën, hoewel zij net zo gevoelig zijn voor buitenlands conflict als staten met een ander regimetype, niet met elkaar in oorlog zullen gaan (Dixon, 1994, p. 14; Bueno de Mesquita & Lalman, 1992; Levy, 1988). Ofschoon de basis voor deze thesis al in 1795 door Immanuel Kant was gelegd, werd deze pas in de jaren 60 van de vorige eeuw herontdekt. Sindsdien is de democratische vrede thesis niet alleen meerdere malen getest en bekritiseerd, ook zijn er verschillende mechanismes die de democratische vrede kunnen verklaren aangedragen.

Een van de belangrijkste verklaringen is de normatieve verklaring. Hierbij wordt ervan uit gegaan dat er in een democratie bepaalde normen aanwezig zijn, die ervoor zorgen dat democratieën elkaar zullen respecteren, omdat zij erop vertrouwen dat andere democratische staten ook zullen handelen op basis van die democratische normen (Dixon, 1994, p. 16; Maoz & Russett, 1993, p. 624; Russett, 1993, pp. 31-32). Om deze reden zal oorlog tussen democratieën uitblijven (Russett, 1993, pp. 31-32). Voorstanders van de democratische vrede thesis stellen daarbij wel als voorwaarde dat staten elkaar eerst als democratie moeten erkennen, voordat er vertrouwen en respect tussen hen zal zijn (Owen, 1994, p. 91). Volgens hen is dit van belang, omdat staten de dreiging en intenties van andere staten bepalen aan de hand van het regimetype (Owen, 1994, p. 121; Farnham, 2003, p. 411; Bueno de Mesquita & Lalman, 1992, p. 156). Op basis van die dreiging zullen staten vervolgens hun buitenlandsland beleid bepalen.

Aanhangers van het realisme zijn het echter niet eens met deze stelling. Realisten gaan er namelijk van uit dat staten in het internationale systeem proberen te overleven (Layne, 1994, p. 14). Staten zullen hun perceptie van dreiging en buitenlands beleid daarom juist laten

bepalen door hun nationale en strategische belangen (Layne, 1994, p. 14). Volgens hen is de perceptie van regimetype dus irrelevant voor de perceptie van dreiging (Layne, 1994, p. 14).

In dit onderzoek worden deze tegenovergestelde verklaringen getoetst door te onderzoeken in hoeverre de perceptie van regimetype invloed heeft op de perceptie van dreiging. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een casestudie van de Cyprus Crisis van 1974, waarbij het conflict tussen Turkije, toen een democratie, en Griekenland, een land in democratische transitie, centraal stond (Adamson, 2001, pp. 278-281). Juist omdat er sprake was van een democratiseringsproces, is deze casestudie een ultieme test om de conflicterende verklaringen te toetsen: als de perceptie van dreiging namelijk inderdaad wordt beïnvloed door de perceptie van regimetype, zoals voorstanders van de democratische vrede thesis beargumenteren, dan zou deze democratische transitie in ieder geval zijn sporen moeten hebben nagelaten op de Turkse perceptie van de Griekse dreiging (Farnham, 2003, p. 411; Bueno de Mesquita & Lalman, 1992, p. 156).

Voordat dit verband tussen de perceptie van regimetype en de perceptie van dreiging aan de hand van deze casestudie wordt onderzocht, wordt er eerst kort ingegaan op het verband tussen democratie en vrede en de verschillende verklaringen hiervoor. Vervolgens wordt er een overzicht gegeven van het belang van percepties voor de democratische vrede en de methoden die voor dit onderzoek zijn gebruikt. Daarna worden de data geanalyseerd en de resultaten besproken. Ten slotte wordt er geconcludeerd dat het realisme in ieder geval in het geval van de Cyprus Crisis van 1974 het ontstaan van de perceptie van dreiging juist lijkt te verklaren.

De democratische vrede, de verklaringen en de rol van percepties

Het verband tussen democratie en vrede en de kritieken hierop

Immanuel Kant wordt als een van de grondleggers van de democratische vrede thesis beschouwd. In zijn geschrift ‘Naar de Eeuwige Vrede’ bespreekt hij voorwaarden die volgens hem nodig zijn voor een eeuwige vrede (Kant, [1795] 2004). Een van de belangrijkste voorwaarden die hij noemt is dat staten een republikeinse constitutie moeten hebben, omdat een republikeinse constitutie zowel vrijheid en gelijkheid van burgers als een representatieve overheid en een scheiding van de uitvoerende en wetgevende macht vereist (Kant, [1795] 2004, pp. 68-69). Alle onderdanen, waaronder ook de leden van de overheid, zijn daardoor burgers en daarom zullen beslissingen in een staat met een republikeinse constitutie altijd worden geleid door de publieke wil (Kant, [1795] 2004, p. 69). Nu burgers een oorlog niet wenselijk zullen achten, omdat zij zelf de kosten van de oorlog moeten dragen, zal ook de overheid hiervan afzien (Kant, [1795] 2004, p. 69). Als de publieke wil in elke staat leidend zou zijn en iedere staat een republikeinse constitutie zou hebben, zou er dus een mogelijkheid voor een eeuwige vrede kunnen ontstaan (Kant, [1795] 2004, p. 69).

Babst (1964) is met zijn artikel ‘Elective Governments – a Force for Peace’ een van de eersten geweest die deze theorie daadwerkelijk heeft getest. Hij stelt eveneens dat onafhankelijke staten met gekozen regeringen niet met elkaar in oorlog zullen gaan, omdat de bevolking dit nooit zal accepteren (Babst, 1964, p. 9). Hij toetst dit door middel van een kwantitatieve analyse, waarmee een correlatie tussen democratieën en vrede inderdaad wordt aangetoond (Babst, 1964, p. 14). Na hem hebben andere politieke wetenschappers dit verband ook getest en hiervoor vaak hetzelfde statistisch bewijs gevonden (Hayes, 2012). Dit bewijs heeft dan ook geleid tot uitspraken zoals “the democratic peace is as close as anything we have to an empirical law in international relations” (Levy, 1988, p. 662).

Echter, deze statistische analyses vertellen niets over de uitleg voor dit verband. Dit is dan ook een van de kritieken van bijvoorbeeld Hayes (2012) op het onderzoek naar de democratische vrede in het algemeen. Veel van de studies naar de democratische vrede thesis zijn vooral kwantitatieve, *large-N* studies, waarmee alleen verbanden kunnen worden vastgesteld (Hayes, 2012, p. 769; Elman, 1997, p. 43). Met deze studies kan er bijvoorbeeld

worden getoetst of aangedragen verklaringen voor de democratische vrede inderdaad correleren met de vrede tussen democratieën vastgesteld (Hayes, 2012, p. 769). Hiermee wordt er echter alleen informatie gegeven over het verband tussen fenomenen en de sterkte daarvan, terwijl de vraag waarom die correlaties er zijn buiten beschouwing blijft (Elman, 1997, p. 43). Om die reden kunnen er ook geen conclusies worden getrokken over de omstandigheden waaronder de democratische vrede thesis een goede voorspelling zou kunnen zijn voor de relatie tussen democratieën (Elman, 1997, p. 44).

Daarom benadrukt Hayes (2012, p. 769) dat er meer gebruik zou moeten worden gemaakt van kwalitatieve analyses. Het argument dat hieraan ten grondslag is dat deze onderzoeksmethode geschikter lijkt te zijn om verbanden uit te leggen, omdat de focus ligt op gedetailleerd onderzoek naar een aantal casussen (Hayes, 2012, p. 773). Op die manier wordt het mogelijk om per casus te bekijken of de voorspelde verbanden zich manifesteren en, zo ja, of deze inderdaad zo werken zoals de democratische vrede thesis voorspelt: de nadruk ligt dan niet meer op correlatie, maar op causaliteit (Hayes, 2012, p. 773). Daarnaast kan er bij dit onderzoek rekening worden gehouden met de specifieke context waarin de casussen zich bevinden, zodat duidelijker wordt onder welke omstandigheden de democratische vrede thesis standhoudt en in welke gevallen niet (Hayes, 2012, p. 773; Elman, 1997, p. 44).

De verklaringen voor de democratische vrede

Er is door middel van kwantitatief onderzoek getracht onderzoek te doen naar onderliggende mechanismes die een verklaring kunnen zijn voor de correlatie tussen vrede en democratie. De belangrijkste verklaringen leggen de nadruk op structurele en normatieve factoren. Het structurele model is gebaseerd op de assumptie dat in een democratie mobilisatie nodig is, zowel van de bevolking als van bepaalde instituties, om steun te verkrijgen voor het beleid (Maoz & Russett, 1993, p. 624; Bueno de Mesquita & Lalman, 1992). Daarnaast stellen Bueno de Mesquita, Morrow, Siverson en Smith (1999, pp. 804-805) in hun artikel 'An Institutional Explanation of the Democratic Peace' dat leiders in een democratie tijdens verkiezingen afgerekend kunnen worden op hun prestaties in oorlogen, waardoor zij bij de beslissing om wel of niet tot oorlog over te gaan rekening moeten houden met de reactie van het volk. Door deze institutionele beperkingen is het in een democratie een lastig proces om tot oorlog over te gaan (Maoz & Russett, 1993, p. 624; Bueno de Mesquita & Lalman, 1992; Bueno de Mesquita, Morrow, Siverson & Smith, 1999, pp. 804-805). Het normatieve model

daarentegen is gebaseerd op het feit dat er in democratieën mechanismes van geweldloze conflictresolutie zijn ontwikkeld (Dixon, 1993, p. 64; Dixon, 1994, p. 16; Russett, 1993, p. 30; Maoz & Russett, 1993, p. 624). Maoz en Russett (1993) onderzoeken dit verband tussen normen/politieke beperkingen en conflictgevoeligheid bijvoorbeeld door middel van een kwantitatieve onderzoeksmethode gebaseerd op een multivariate statistische analyse. Zij komen hiermee tot de conclusie dat zowel democratische normen als politieke beperkingen goede verklaringen zijn voor het gebrek aan oorlogen tussen democratieën (Maoz & Russett, 1993, p. 636).

Uit dit onderzoek is bovendien gebleken dat democratische normen belangrijkere verklaringen zijn voor de democratische vrede dan politieke beperkingen, omdat democratische normen doorslaggevend zijn voor het verhinderen van de opkomst van een conflict tussen democratieën (Maoz & Russett, 1993, p. 636). Dit leiden Maoz en Russett (1993, p. 635) af uit hun multivariate analyse van het verband tussen normen/politieke beperkingen en conflictgevoeligheid bij democratieën: hieruit blijkt dat het aanwezig zijn van veel democratische normen en weinig politieke beperkingen leidt tot een vermindering van de kans op conflict tussen democratieën, terwijl veel politieke beperkingen en het beperkt aanwezig zijn van democratische normen juist leiden tot een grotere kans op conflict. Er lijkt dus een duidelijk verband te zijn tussen democratische normen en het ontstaan van de democratische vrede en daarom moet er worden bekeken hoe deze causale factor precies werkt in de relatie tussen democratieën en welke andere aspecten dit mechanisme kunnen beïnvloeden.

De normatieve verklaring

Zoals al is gesteld, is het argument dat aan de normatieve factor ten grondslag ligt dat er in een democratie normen heersen van geweldloze conflictresolutie (Dixon, 1994, p. 16; Maoz & Russett, 1993, p. 624). Dit houdt in dat politieke conflicten binnen een democratie vredig en op basis van compromissen worden opgelost, waardoor er een politieke sfeer van *'live and let live'* ontstaat (Maoz & Russett, 1993, p. 625; Raymond, 1994, p. 37). Politieke elites leren hierdoor al op nationaal niveau conflicten vredig op te lossen en zij zullen deze manier van handelen vervolgens ook meenemen naar de internationale arena, in ieder geval in de manier waarop zij met andere democratische staten omgaan (Russett, 1993, p. 33; Dixon, 1993, p. 43). De reden hiervoor is dat als democratieën van elkaar weten dat interne conflicten op basis

van democratische normen worden opgelost, zij zullen verwachten dat deze normen ook worden gebruikt bij conflictresolutie tussen democratische staten (Russett, 1993, p. 33; Raymond, 1994, p. 27). Daarom zullen democratieën elkaar op het internationaal toneel respecteren en vertrouwen, waardoor er een grotere mogelijkheid ontstaat om tot een vredige oplossing te komen (Russett, 1993, pp. 31-33; Raymond, 1994, p. 27). Autocratische staten daarentegen zijn gewend interne conflicten met geweld op te lossen, waardoor democratieën zullen verwachten dat autocratieën deze strategie ook bij externe conflicten zullen toepassen (Maoz & Russett, 1993, p. 625; Raymond, 1994, p. 27). In dit geval zullen democratieën vrezen dat hun democratische normen door de autocratieën worden uitgebuit, waardoor zij zich bij een conflict met autocratische staten agressiever zullen opstellen (Maoz & Russett, 1993, p. 625; Raymond, 1994, p. 27).

Rosato (2003) heeft echter een andere visie op deze normatieve verklaring. Uit zijn onderzoek lijkt namelijk juist naar voren te komen dat er geen verband is tussen democratische normen en respect en vertrouwen tussen democratieën, en daarmee ook niet tussen democratische normen en vreedzame conflictresolutie (Rosato, 2003, p. 592). Volgens hem behandelen democratische staten elkaar, zodra hun belangen met elkaar in conflict komen, niet met respect (Rosato, 2003, p. 590). Zij handelen in deze situaties als elk ander paar van staten, waarbij zij niet bang zijn om met geweld te dreigen en militaire middelen te gebruiken (Rosato, 2003, p. 590). De reden die Rosato (2003, p. 591) hiervoor aandraagt is dat ook conflicten tussen democratieën uiteindelijk worden geleid door nationale belangen. Dit argument lijkt ondersteuning te vinden in andere onderzoeken naar de democratische vrede. Zo concluderen bijvoorbeeld Farber en Gowa (1995, pp. 145-146) uit hun onderzoek naar het verband tussen regimetype en de kans op oorlog dat het gebrek aan oorlog tussen democratiën vooral verklaard wordt door de gemeenschappelijke belangen die democratieën hebben. Dit wordt afgeleid uit het feit dat conflicten tussen democratieën vooral afwezig zijn als er allianties tussen deze democratiën worden gevormd (Farber & Gowa, 1997, p. 414). Hieruit zou kunnen worden opgemaakt dat de keuze voor oorlog juist lijkt te worden bepaald op grond van nationale belangen en dat normen daarom uiteindelijk ook geleid zullen worden door deze belangen (Gowa, 1995, p. 515). Naast Farber en Gowa (1995) trekt ook Layne (1994) uit zijn onderzoek naar vier diplomatieke crises tussen democratische grootmachten de conclusie dat er geen verband lijkt te zijn tussen democratische normen en vertrouwen tussen democratische staten. Uit zijn onderzoek lijkt namelijk eveneens naar voren te komen dat oplossingen voor de crises tussen democratieën vaak niet werden geleid door het wederzijdse

vertrouwen, maar door realistische factoren, zoals geopolitieke en strategische belangen (Layne, 1994).

De invloed van percepties op de democratische vrede

Aanhangers van de democratische vrede thesis brengen hier echter tegenin dat democratieën elkaar wel als zodanig moeten erkennen, voordat zij elkaar met respect en vertrouwen zullen behandelen en niet met elkaar in oorlog zullen gaan (Owen, 1994, p. 91). Volgens hen is dit van belang, omdat er een verband lijkt te zijn tussen de perceptie van regimetype en de perceptie van dreiging die staten van elkaar hebben (Farnham, 2003, p. 411; Bueno de Mesquita & Lalman, 1992, p. 156). Staten bepalen namelijk de dreiging en intenties van andere staten aan de hand van het beeld dat zij van het regimetype hebben (Owen, 1994, p. 121; Farnham, 2003, p. 411; Bueno de Mesquita & Lalman, 1992, p. 156). Die perceptie van dreiging zal vervolgens weer van invloed zijn op de manier waarop staten met conflicten zullen omgaan hebben (Owen, 1994, p. 121). Democratieën zullen daarom alleen oorlog vermijden met een staat, waarvan ze geloven dat zij handelt op basis van democratische normen (Owen, 1994, p. 102).

Volgens Owen (1994, p. 97) wordt de perceptie van regimetype op een subjectieve manier gevormd, namelijk op basis van het beeld dat staten zelf van een democratie hebben. Staten vergelijken voor het bepalen van het regimetype de instituties en het handelen van staten op het internationaal toneel met hun voorstelling van een democratie en proberen daaruit af te leiden of er zal worden gehandeld op basis van democratische normen (Farnham, 2003, pp. 403-404; Bueno de Mesquita & Lalman, 1992, p. 156). Owen (1994, p. 97) en Bueno de Mesquita en Lalman (1992, p. 156) stellen daarbij wel dat deze perceptie van een democratie, hoewel subjectief gevormd, relatief stabiel lijkt te zijn, waardoor de perceptie dus niet zomaar kan worden veranderd. Owen (1994, p. 103) voert dan ook aan dat percepties van regimetype die democratieën van andere staten hebben gedurende een conflict niet zullen veranderen, tenzij er instituties in die staten veranderen. Dit wil zeggen dat als democratieën in conflict zijn met elkaar, zij elkaar tijdens het conflict niet ineens anders zullen gaan kwalificeren (Owen, 1994, p. 103). Aan de andere kant zullen democratieën die in conflict zijn met een non-democratie, deze ook niet tijdens een conflict als democratie gaan zien (Owen, 1994, p. 103). Dit zal alleen gebeuren als er instituties in de andere staat veranderen (Owen, 1994, p. 103). Dat percepties van regimetype ook tijdens conflicten redelijk stabiel zijn is van belang,

omdat de politieke macht zo niet naar eigen believe kan bepalen welk regimelabel staten krijgen (Owen, 1994, p. 103).

Als de wederzijdse perceptie van een democratie eenmaal bestaat, zullen democratieën vertrouwen dat belangenconflicten geweldloos kunnen worden opgelost, waardoor de perceptie van bedreiging door de andere staat afneemt en oorlog uitblijft (Owen, 1994, p. 91). Als staten elkaar echter niet als democratisch zien, zullen zij niet zeker weten of er gehandeld zal worden op basis van democratische normen, waardoor de perceptie van dreiging blijft en oorlogen dus mogelijk zijn (Russett, 1993, p. 34; Owen, 1994, p. 96).

Volgens Rosato (2003, p. 593) lijkt het echter juist dat er geen stabiele manier bestaat waarop staten bepalen of een staat een democratie is. Zodra de belangen van staten in het geding komen, zullen staten hun perceptie van regimetype herdefiniëren, waardoor ook democratische staten elkaar niet meer met respect zullen behandelen en oorlogen tussen hen ook mogelijk zijn (Rosato, 2003, p. 593). Als percepties van regimetype zo makkelijk kunnen veranderen, is het de vraag of dit de factor is die invloed heeft op de perceptie van dreiging van staten en dus op het voorkomen van oorlog. Het realisme zou daarom een alternatieve verklaring kunnen aanvoeren voor het ontstaan van de perceptie van dreiging. Realisten gaan er namelijk van uit dat alle staten proberen te overleven in het internationale systeem en dat zij ernaar streven hun macht te vergroten om zo de machtsbalans te behouden (Layne, 1994, p. 14; Waltz, 1959, p. 160). Daarom zullen zij hun percepties van dreiging en beleid bepalen aan de hand van hun nationale, strategische en geopolitieke belangen (Layne, 1994, p. 14). Wellicht is er dus juist een verband tussen nationale, strategische en geopolitieke belangen en de perceptie van dreiging die staten van elkaar hebben (Layne, 1994, p. 14). Als dit het geval is, kan de perceptie van regimetype niet de verklarende factor zijn voor de verandering van de perceptie van dreiging en daarmee voor het afwezig zijn van oorlog tussen democratieën. Hoewel dit plausibele argumenten lijken, is dit nog niet in veel detail onderzocht door middel van een casestudie.

Haas (2005) heeft in zijn boek 'The Ideological Origins of Great Power Politics' wel onderzocht of ideologische verschillen van invloed zijn op de perceptie van dreiging van staatsleiders. Hij stelt hierbij dat staten vrediger zullen handelen met staten die ideologisch, dat wil zeggen qua regimetype, economische staatsinrichting en burgerrechten, dichterbij hen staan (Haas, 2005, p. 32). Haas (2005) heeft regimetype hierbij echter niet specifiek betrokken

en richt zich ook op alle staatsvormen. Adamson (2001, p. 302) heeft in zijn artikel 'Democratization and the Domestic Sources of Foreign Policy: Turkey in the 1974 Cyprus Crisis' wel al een aanzet voor verder onderzoek naar de invloed van regimetype op de perceptie van dreiging gegeven. Hij stelt namelijk dat de Turkse perceptie van de dreiging van Griekenland, een land dat steeds democratischer werd, gedurende deze crisis niet is veranderd (Adamson, 2001, p. 302). Volgens hem lijkt het daarom dat de perceptie van dreiging en regimetype onafhankelijk van elkaar kunnen veranderen. Adamson (2001) heeft echter geen verder onderzoek gedaan naar deze conclusie. Een onderzoek naar de perceptie van dreiging en de factoren die hier invloed op kunnen hebben, zou daarom complementair kunnen zijn aan deze onderzoeken.

Onderzoeksontwerp

De invloed van de perceptie van regimetype op de perceptie van dreiging

Er is dus veel discussie over de vraag of de perceptie van regimetype stabiel is en of er een verband is tussen de perceptie van regimetype en de perceptie van dreiging. Op deze onduidelijkheid is met dit onderzoek ingesprongen door te zoeken naar een antwoord op de volgende vraag: *in hoeverre heeft de perceptie van regimetype invloed op de perceptie van dreiging?* Deze vraag wordt beantwoord aan de hand van twee deelonderwerpen. Allereerst wordt bekeken of er een verband is tussen institutionele veranderingen en de perceptie van regimetype. Dit wordt gedaan door te bekijken of de perceptie van regimetype gelijkloopt met institutionele veranderingen. Hieruit kan dan worden afgeleid of de perceptie van regimetype onafhankelijk is van politieke macht. Indien dit niet het geval is, kunnen politici zelf bepalen of de perceptie van regimetype ertoe doet, waardoor de invloed van de perceptie van regimetype op de perceptie van dreiging te betwisten valt. Daaropvolgend wordt het verband tussen de perceptie van regimetype en de perceptie van dreiging geanalyseerd. Op deze manier wordt bepaald of de perceptie van dreiging inderdaad beïnvloed wordt door een verandering in de perceptie van het regimetype, zodat het aanwezig zijn van een wederzijdse perceptie van het zijn van een democratie een verklaring kan zijn voor het voorkomen van oorlog.

Conceptualisering

Bij de perceptie van regimetype gaat het om het beeld dat staten hebben van de manier waarop de politiek binnen een bepaald territorium is ingericht: de wijze waarop instituties zich in een staat doen gelden, waarbij voor de eerste deelvraag onder instituties wordt verstaan de regels, normen en conventies die de politiek en maatschappij reguleren en die kenmerkend zijn voor een bepaald regimetype (Morlino, 2009, p. 276; North, 1990, p. 3; Cortell, 2003, p. 3). Bij dit onderzoek wordt er uitgegaan van drie soorten regimetypes: een democratisch regime, een autoritair regime en een hybride regime. Bij een democratisch

regime moet er onder andere sprake zijn van algemeen kiesrecht; vrije, competitieve en periodieke verkiezingen; meerdere politieke partijen; en verschillende soorten media (Morlino, 2009, p. 277). Daarnaast moeten er politieke- en burgerrechten worden gegarandeerd (Morlino, 2009, p. 277). Een autoritair regime daarentegen is een politiek systeem met beperkt politiek pluralisme; lage politieke mobilisatie; een machtige leider of kleine groep; en gelimiteerde burgerrechten (Morlino, 2009, pp. 278-279). Een hybride regime is ten slotte gebaseerd op zowel democratische als non-democratische elementen: in deze regimes ontbreken al een aantal kenmerken van de hierboven genoemde autoritaire regimes, maar zijn ook nog niet alle voorwaarden van een democratie aanwezig (Morlino, 2009, p. 287).

Bij de perceptie van dreiging staat de angst die staten voelen centraal (Owen, 1994, p. 97; Schmid & Muldoon, 2015, p. 76; Feldman & Stenner, 1997, p. 742). De nadruk ligt hier op de angst van staten als unitaire actor: staten worden gezien als *agents*, die hun eigen doelen kunnen nastreven en beleid kunnen implementeren (Grzymala-Busse & Luong, 2002, p. 532). Het gaat bovendien alleen om de dreiging die staten van buitenaf ondervinden (Schmid & Muldoon, 2015, p. 76; Feldman & Stenner, 1997, p. 742). Deze externe dreiging kan uit verschillende vormen bestaan, zoals een fysieke, economische en culturele bedreiging (Rousseau & Garcia-Retamero, 2007, p. 745). Voor het bestaan van een perceptie van dreiging moet in ieder geval een van de volgende factoren aanwezig zijn. Allereerst een geografische relevantie van gebeurtenissen voor de staat en gevoelens van wantrouwen tussen staten (Cohen, 1978, pp. 96-97). Daarnaast is er meestal een verwachting dat internationale regels, bijvoorbeeld over soevereiniteit, door de andere staat zullen worden geschonden (Cohen, 1978, pp. 103-107).

Casestudie: de Cyprus Crisis van 1974

Een casestudie naar de Cyprus Crisis van 1974 is gebruikt om te onderzoeken in hoeverre de Turkse perceptie van het Griekse regimetype invloed heeft gehad op de Turkse perceptie van de dreiging van Griekenland.

Sinds de onafhankelijkheid van Cyprus in 1960 heeft er altijd een conflict bestaan tussen Griekenland en Turkije over dit eiland, waar de bevolking verdeeld is in Grieks-Cyprioten en Turks-Cyprioten (Birand, 1985, p. 1). Griekenland wilde dat Cyprus onderdeel werd van de

Griekse staat (Uslu, 2003, p. 115; Birand, 1985, p. 2). Turkije daarentegen beoogde juist een federatie in Cyprus, omdat er veel Turks-Cyprioten in Noord-Cyprus wonen die eigen bestuur wilden (Uslu, 2003, p. 115). Als druppel die de emmer van dit conflict deed overlopen, pleegde de Griekse militaire junta op 15 juli 1974 een coup in Cyprus en verklaarde zij de unificatie van het eiland met Griekenland (Birand, 1985, p. 1). Dit leidde uiteindelijk op 20 juli 1974 tot een Turkse interventie en een gewapend conflict tussen Griekenland en Turkije in Cyprus (Birand, 1985, p. 1).

Turkije was gedurende de Cyprus Crisis een democratie: er was sprake van een democratisch gekozen overheid, politieke vrijheden en politieke liberalisering (Adamson, 2001, pp. 278-281; Mansfield & Snyder, 2002, p. 307; Bueno de Mesquita & Lalman, 1992, p. 160). Dit blijkt ook uit de data van het Polity IV Project, waar Turkije in 1974 een negen krijgt op een elfpuntenschaal voor het zijn van een democratie (Marshall, Gurr & Jagers, 2014). In Griekenland daarentegen regeerde de militaire junta aan het begin van het conflict, maar deze werd al op 23 juli 1974 vervangen door een democratisch regime (Adamson, 2001, p. 278; Mohr, 24 juli 1974; Birand, 1985, p. 50). Ook dit wordt bevestigd door de data van het Polity IV Project, waar Griekenland in 1974 een score van -88 krijgt, hetgeen betekent dat Griekenland in democratische transitie was en dus een hybride regime was (Marshall, Gurr & Jagers, 2014).

Op basis van de democratische vrede thesis zou er worden verwacht dat de Turkse perceptie van de bedreiging door Griekenland gedurende de eerste dagen van het conflict groot was, terwijl deze vanaf het Griekse democratiseringsproces zou moeten zijn veranderd (Adamson, 2001, p. 278). Door de democratisering zou Griekenland als minder dreigend moeten zijn gezien, omdat er een verband zou zijn tussen de perceptie van regimetype en de perceptie van dreiging (Farnham, 2003, p. 411; Bueno de Mesquita & Lalman, 1992, p. 156). Op basis van het realisme zou er daarentegen verwacht worden dat de democratisering van Griekenland geen invloed heeft gehad op de Turkse perceptie van dreiging en dat er andere factoren, zoals nationale en strategische belangen, de Turkse perceptie van de dreiging van Griekenland hebben beïnvloed (Layne, 1994).

Aan de hand van deze casestudie worden de verklaringen voor het ontstaan van de perceptie van dreiging dus getest. Daarnaast kan op basis van het antwoord op de onderzoeksvraag wellicht een voorspelling worden gedaan over de verdere ontwikkeling van het conflict over

Cyprus, waardoor dit onderzoek niet alleen van toegevoegde waarde zou kunnen zijn voor het onderzoek naar de democratische vrede, maar ook voor het conflict in Cyprus.

Methodologie

Het onderzoek naar de invloed van het regimetype van Griekenland op de Turkse perceptie van dreiging is kwalitatief. Voor deze onderzoeksmethode is gekozen, omdat er in het onderzoek naar de democratische vrede te weinig gebruik is gemaakt van kwalitatief onderzoek (Hayes, 2012, p. 769). Hierdoor is er maar beperkte kennis over de manier waarop de verklaringen voor de democratische vrede doorwerken in de praktijk (Hayes, 2012, p. 769). Voorstanders van de democratische vrede stellen bijvoorbeeld wel dat democratieën elkaar als zodanig moeten erkennen, voordat de dreiging tussen hen afneemt, maar zij tonen niet duidelijk aan hoe dit mechanisme doorwerkt in staten. De kwalitatieve onderzoeksmethode is geschikt om een casus gedetailleerd te onderzoeken, waardoor dit wel kan worden onderzocht en er ook rekening kan worden gehouden met de context (Bryman, 2012, p. 408; Layne, 1994, p. 13). Hoewel Owen (1994) dit ook heeft gedaan, heeft hij hierbij alleen casussen uit de negentiende eeuw gebruikt. Daarom is nu een casus uit de recentere praktijk onderzocht.

Er is gebruikgemaakt van een documentenanalyse. De documentenanalyse bestaat hoofdzakelijk uit het bestuderen van statements en gesprekken van de Turkse regering aan de hand van een kwalitatieve content analyse, waarbij er naar thema's gerelateerd aan de perceptie van dreiging en regimetype is gezocht (Bowen, 2009, p. 27; Bryman, 2012, p. 557). Belangrijk hierbij te noemen is dat een documentenanalyse inzicht geeft in de context van deze casus, waardoor er bij het trekken van conclusies rekening moet worden gehouden met de specifieke kenmerken van deze casus (Bowen, 2009, p. 29). Een historische analyse van het Turkse beleid en de Cyprus Crisis is gebruikt om de bevindingen uit de documentenanalyse te ondersteunen en aan te vullen.

Operationalisering

Zowel de Turkse perceptie van het Griekse regimetype als de Turkse perceptie van de dreiging van Griekenland zijn getoetst door statements en gesprekken van premier Ecevit en minister van Buitenlandse Zaken Güneş. Ecevit was in 1974 het Turkse regeringshoofd en was daarom afhankelijk van het vertrouwen van het parlement (Adamson, 2001, p. 284). Om die reden kan hij als representatie worden gezien van de Turkse staat. Minister Güneş speelde de belangrijkste rol in de internationale onderhandelingen in Genève over de oplossing voor de Cyprus Crisis, waardoor hij bij die onderhandelingen als representatie kan worden gezien van de Turkse staat (Birand, 1985, p. 91).

Hoewel het Griekse regimetype van 1974 objectief is vastgesteld als hybride regime, dat in democratische transitie was, is er voor het vaststellen van de Turkse perceptie van het Griekse regimetype in statements en gesprekken gekeken naar de manier waarop premier Ecevit het regimetype van Griekenland heeft gekwalificeerd: als autocratie, hybride regime of democratie. Ook synoniemen van deze woorden zijn mogelijk.

Om de Turkse perceptie van dreiging door Griekenland in statements en gesprekken van premier Ecevit en minister Güneş vast te stellen, is er gezocht naar de volgende onderwerpen: de geografische relevantie/het nationale belang van Cyprus voor Turkije (Haas, 2005, p. 35); een Turks gevoel van wantrouwen ten opzichte van Griekenland; de dreiging met of gebruik van geweld door Turkije (Haas, 2005, p. 35); Turkse economische, diplomatieke en militaire steun aan de bevolking op Cyprus (Haas, 2005, p. 35); de omgang van Griekenland met internationale regels (Haas, 2005, p. 35).

Dataselectie

Allereerst is er gebruik gemaakt van primaire bronnen: statements en gesprekken van de Turkse premier Ecevit en minister Güneş over de Cyprus Crisis van 1974, van zowel voor als tijdens de Griekse democratisering. De geselecteerde statements en gesprekken zijn gekozen op basis van drie criteria. Eerst is er bekeken welke statements en gesprekken met betrekking tot de Cyprus Crisis in het Engels beschikbaar waren. De reden hiervoor is dat er geen mogelijkheden waren om zelf de statements en gesprekken van het Turks naar het Nederlands of Engels te vertalen. Vervolgens zijn hieruit statements en speeches geselecteerd van de periode 15 juli 1974 tot en met 20 augustus 1974. Voor deze periode is gekozen, omdat gedurende deze periode de crisis het hevigst was en er ook een goed beeld kan worden

geschetst van statements en speeches van de periode voor en de periode tijdens de Griekse democratisering. De Engelse speeches en statements van 15 juli 1974 tot en met 20 augustus 1974 met betrekking tot de Cyprus Crisis zijn vooral gevonden in drie boeken: '30 Hot Days' van Birand (1985), 'The Cyprus Question as an Issue of Turkish Foreign Policy and Turkish-American Relations, 1959-2003' van Uslu (2003) en 'Cyprus at War: Diplomacy and Conflict During the 1974 Crisis' van Asmussen (2008).

Deze in het Engels beschikbare statements en speeches van de periode 15 juli 1974 tot en met 20 augustus 1974 over de Cyprus Crisis zijn ten slotte geanalyseerd op basis van de operationalisering van de Turkse perceptie van het regimetype van Griekenland en de operationalisering van de Turkse perceptie van de Griekse dreiging. Daarom zijn er enerzijds statements gebruikt waarin premier Ecevit het Griekse regimetype kwalificeert: woorden als autocratie/dictatuur, democratie worden hierin genoemd. Anderzijds zijn statements en gesprekken van premier Ecevit en minister Güneş gebruikt, waaruit de Turkse perceptie van de Griekse dreiging blijkt. Uit deze statements en gesprekken blijkt dan in ieder geval een van de volgende thema's: de geografische relevantie/het nationale belang van Cyprus (Haas, 2005, p. 35); Turks gevoel van wantrouwen ten opzichte van Griekenland; de dreiging met of gebruik van geweld door Turkije (Haas, 2005, p. 35); Turkse economische, diplomatieke en militaire steun aan de Turkse bevolking op Cyprus (Haas, 2005, p. 35); de omgang van Griekenland met internationale regels (Haas, 2005, p. 35).

Echter, door het gebrek aan technologische ontwikkelingen in 1974 was maar een beperkt deel van alle statements en gesprekken bereikbaar, waardoor deze op zichzelf niet genoeg waren voor het trekken van conclusies. Daarom is er aanvullend gebruikt gemaakt van secundaire bronnen, waar de Cyprus Crisis en het Turkse beleid van 1974 ten opzichte van Griekenland en Cyprus al met het oog op een andere onderzoeksvraag zijn geanalyseerd (Heaton, 2008, p. 33). Als secundaire bronnen zijn tevens de voornoemde boeken van Birand (1985), Uslu (2003) en Asmussen (2008) gebruikt, omdat deze boeken, naast een vertaling van speeches en statements, ook uitgebreide historische analyses gaven van de Cyprus Crisis van 1974. Hierdoor gaven zij de mogelijkheid de content analyse van de speeches en statements te ondersteunen met historische informatie met betrekking tot het conflict.

Resultaten en analyse

Allereerst wordt de Turkse perceptie van het Griekse regimetype geanalyseerd, waarna de Turkse perceptie van de Griekse dreiging wordt besproken. Voor beide percepties wordt vastgesteld of en waarom deze percepties wel of niet zijn veranderd.

De Turkse perceptie van het Griekse regimetype en institutionele veranderingen

De militaire coup op Cyprus werd op 15 juli 1974 gepleegd door de Griekse militaire junta om Griekenland en Cyprus te verenigen (Birand, 1985, pp. 1-2). Deze militaire junta regeerde in Griekenland na de coup nog maar voor acht dagen, omdat zij op 23 juli 1974 werd afgezet (Birand, 1985, p. 50). Uit statements van premier Ecevit van de periode tussen 15 juli en 23 juli 1974 blijkt dat deze dictatuur van de militaire junta ook werd opgemerkt door de Turkse staat. Op 20 juli 1974 sprak premier Ecevit bijvoorbeeld als volgt tot het Turks Nationaal Parlement:

Some people maintain that, in times of crisis, only a dictatorial regime can unite the entire nation in the national cause. They are under the impression that such unity cannot be achieved under a democratic government because of the wide divergences of opinion and freedom of discussion and association which democracy tolerates. That this is contrary to the truth is proved by current events. On the one side, we see Greece ruled by a dictatorship but always divided and at loggerheads with each other; on the other, our own parliament whose members can, and do, disagree violently over economic and social problems, but who can unite as one body and soul when the national interest demands. This is as much a triumph for Democracy as for Turkey. The victory to be achieved in Cyprus will not be a victory for the Turkish nation alone, but will be a victory of democracy over dictatorship as well; it will be a triumph of freedom over oppression (Birand, 1985, p. 28; zie voor het gehele statement Appendix A).

De Turkse perceptie van het Griekse regimetype stemt dus overeen met de realiteit van dat moment: premier Ecevit stelde namelijk dat Griekenland een dictatuur was. Toen de militaire

junta op 23 juli 1974 werd vervangen door een democratisch regime, leek dit ook invloed te hebben op de Turkse perceptie van het regimetype van Griekenland (Birand, 1985, p. 50). Dit is duidelijk zichtbaar in een boodschap van premier Ecevit op 24 juli 1974 aan de nieuwe Griekse premier Karamanlis:

I am convinced that this heralds the beginning of a new era of democracy and freedom in our region. We can easily bury the memories of the past. I have strong hopes that developments toward establishing a democratic way of life in Cyprus, as well as in Greece will facilitate closer cooperation and friendly relations between us, for we shall be speaking the same political language (de Onis, 25 juli 1974).

Uit dit statement lijkt dus naar voren te komen dat de stap naar democratisering die vanaf 23 juli 1974 in Griekenland werd gezet, ook zo werd waargenomen door de Turkse regering. Premier Ecevit sprak zelfs uit dat Turkije met haar interventie democratie en vrijheid had gebracht naar Griekenland (Hodson, 1975, p. 201; Birand, 1985, p. 53). Uit het laatste citaat blijkt daarnaast dat premier Ecevit de Griekse democratisering zag als een mogelijkheid voor een betere relatie tussen Turkije en Griekenland. Er kan dus worden gesteld dat de Turkse perceptie van het regimetype van Griekenland lijkt te zijn meeveranderd met de objectief waargenomen democratische transitie van Griekenland.

De verklaring van voorstanders van de democratische vrede thesis voor deze verandering in de Turkse perceptie van het Griekse regimetype gedurende het conflict zou zijn, dat er institutionele veranderingen hebben plaatsgevonden in Griekenland (Owen, 1994, p. 103). Zoals aangegeven zijn overheidsinstituties de regels, normen en conventies die de politiek en maatschappij reguleren (North, 1990, p. 3; Cortell, 2003, p. 3). In dit conflict lijken de Griekse instituties gedurende de Cyprus Crisis inderdaad te zijn veranderd. Hoewel deze voor het democratiseringsproces door de macht van de militaire junta en de beperkte burgerrechten nog vooral aansluiting vonden bij het autocratisch model, werden zij tijdens de democratische transitie steeds meer aangepast aan de kenmerken van een democratie (Birand, 1985, pp. 50-53). Het grootste keerpunt hierbij was de regimeverandering zelf en de oprichting van de Derde Griekse Republiek (Featherstone, 2006). Er werd een nieuwe regering gevormd die gebaseerd was op het democratisch model: de zeggenschap kwam te liggen bij de burgers en ook de democratische instituties van de periode voor de dictatuur werden hersteld (Tobin & Fraser, 1974, p. 26669; Featherstone, 2006). Daarnaast maakte onder-secretaris Lambrias op

24 juli bekend dat “the first measures are to be taken for the immediate restoration of democratic legality” (Tobin & Fraser, 1974, p. 26669). Zo werden politieke tegenstanders van het oude regime vrijgelaten, werd het burgerschap aan hen teruggegeven en werd de macht van de militaire politie afgenomen (Tobin & Fraser, 1974, p. 26669). Bovendien werd de constitutie van 1952 weer ingevoerd, die werd aangevuld met de regel dat geen enkel individu en geen enkele groep zich de soevereiniteit en autoriteit van het volk mocht toe-eigenen (Tobin & Fraser, 1974, pp. 26669-26670). Deze institutionele veranderingen kunnen ook worden teruggevonden in de data van het Policy IV Project. Griekenland krijgt daar in 1974 de score 3 op een driepuntenschaal voor regimeverandering, hetgeen betekent dat het regime is veranderd van autocratisch naar democratisch (Marshall, Gurr & Jagers, 2014). De institutionele veranderingen komen tevens duidelijk naar voren in andere datasets over democratieën, zoals de Polyarchy Index of Democracy van Vanhanen (2000). Ook blijkt uit een statement van premier Ecevit, dat de Turkse regering deze institutionele veranderingen opmerkte: “Greece could not have made a better choice. The transfer of power to a civilian government, led by Karamanlis, provides a gleam of hope” (Birand, 1985, p. 53). Er was dus duidelijk sprake van institutionele veranderingen in Griekenland en de verklaring voor de verandering van de perceptie van regimetype van voorstanders van de democratische vrede thesis lijkt dan ook in ieder geval bij dit conflict bevestigd te kunnen worden. De verandering van de Turkse perceptie van het Griekse regimetype lijkt gedurende de crisis namelijk inderdaad gelijk te hebben gelopen met de institutionele veranderingen in Griekenland (Tobin & Fraser, 1974, p. 26669).

Uit deze analyse kan dus worden geconcludeerd dat Turkije de democratische transitie van Griekenland vanaf 24 juli 1974 lijkt te hebben waargenomen en dat haar perceptie van het Griekse regimetype daarom is veranderd. De verandering van de Turkse perceptie van het regimetype van Griekenland viel daarnaast samen met institutionele veranderingen in Griekenland. Dit stemt overeen met het argument van aanhangers van de democratische vrede thesis, zoals Owen (1994), dat de perceptie van regimetype gedurende een conflict alleen zal veranderen als er institutionele aanpassingen worden gedaan (Owen, 1994, p. 103). Er kan daarom worden gesteld dat in ieder geval in dit conflict de perceptie van regimetype objectief lijkt te zijn gevormd, omdat deze met de democratisering van Griekenland is meeveranderd.

De Turkse perceptie van de Griekse dreiging en het realisme

Turkije lijkt dus het Griekse democratiseringsproces te hebben waargenomen en deze zelfs positief te hebben ontvangen. Daarom wordt er nu bekeken of deze verandering in de Turkse perceptie van het regimetype van Griekenland van invloed is geweest op de Turkse perceptie van bedreiging door Griekenland. Dit wordt gedaan door statements en gesprekken van premier Ecevit en minister Güneş van de periode voor en tijdens de Griekse democratisering te vergelijken en te bekijken of er een verandering in de Turkse perceptie van de Griekse bedreiging in deze statements en gesprekken waar te nemen is. Daarnaast wordt de Turkse perceptie van de Griekse dreiging geanalyseerd door het Turkse beleid in relatie tot Griekenland van de periode voor en tijdens het Griekse democratiseringsproces te vergelijken.

De Turkse perceptie van de Griekse dreiging voor het Griekse democratiseringsproces

Op 20 juli 1974, vijf dagen na de Griekse militaire coup op Cyprus, begon Turkije met haar eerste militaire interventie op Cyprus (Birand, 1985, pp. 20-21). De Griekse militaire junta was op dat moment nog aan de macht (Birand, 1985, p. 20). Op de eerste dag van deze Turkse interventie op Cyprus maakte de Turkse premier Ecevit statements tegenover de internationale gemeenschap en de VN Veiligheidsraad, waaruit duidelijk de Turkse perceptie van de Griekse dreiging blijkt. Dit is allereerst zichtbaar, omdat Ecevit, zoals te verwachten is bij het begin van een militaire interventie, in beide statements spreekt over de inzet van het leger om de Grieken uit Cyprus te verdrijven (Uslu, 2003, p. 132). Twee andere aanwijzingen voor de Turkse perceptie van bedreiging door Griekenland komen in deze statements echter nog explicieter naar voren.

Allereerst wordt in beide statements de schending van regels uit internationale verdragen meerdere malen genoemd. Voorbeelden hiervan zijn regels omtrent territoriale integriteit en soevereiniteit. Zo stelde premier Ecevit tegenover de international gemeenschap: “Since the forces involved in the coup are the military units under the direct command of a foreign state, the independence and the territorial integrity of Cyprus have been seriously impaired as a result of this action” (Uslu, 2003, p. 132; zie voor het gehele statement Appendix B). Op dezelfde manier sprak hij hierover in de VN Veiligheidsraad: “In fact it was much more than a coup. It was the forceful and flagrant violation of the independence of the Cyprus Republic and of the international agreements on which this Republic was based” (Uslu, 2003, p. 132; zie voor het gehele statement Appendix C). Premier Ecevit legde dus steeds de nadruk op de Griekse bedreiging voor internationale regels.

Daarnaast wordt in elk statement de bedreiging voor de Turks-Cyprioten genoemd. Premier Ecevit benadrukte steeds weer dat het de plicht was van Turkije om de Turks-Cyprioten te beschermen. Hij sprak op 20 juli 1974 bijvoorbeeld als volgt tegen de internationale gemeenschap:

(...) The Government of the Republic of Turkey has decided to carry out its obligations under Article 4/2 of the said Treaty, with a view to enable Cyprus to survive as an independent State and to safeguard its territorial integrity and the security of life and property of the Turkish Community (Uslu, 2003, p. 132; zie Appendix B).

Een deel van de Cypriotische bevolking had dus een band met de Turkse staat, waardoor Griekenland door Turkije voor hen als een bedreiging werd gezien. Dit gevaar voor de Turks-Cypriotische bevolking komt bovendien als duidelijkste thema naar voren in verschillende gesprekken tussen premier Ecevit en andere staatsmannen. Zo zei hij in een gesprek met de Engelse premier Wilson en minister van Buitenlandse Zaken Callaghan op 17 juli 1974:

The balance has been completely upset and we are determined to safeguard the Turkish-Cypriot community. (...) We are prepared to try everything in the effort to restore equilibrium in Cyprus. The security of Turkey and of the Turkish-Cypriot community shall be preserved” (Birand, 1985, p. 8; zie voor het gehele gesprek Appendix D).

En tegen de Amerikaanse onderstaatssecretaris voor Politieke Zaken Sisco sprak Ecevit op 18 juli 1974 over het gevaar voor de Turks-Cypriotische bevolking:

Our requirements are quite straightforward. (...) The security of the Turkish Cypriot community demands the presence of Turkish troops on the island and this must be accepted. There must equality of rights for the two communities, the Turkish Cypriots must be allowed an outlet to the sea, and there must be strict control of immigration and emigration. In short, the Turkish-Cypriots must be accorded the same facilities as those presently enjoyed by the Greek community (Birand, 1985, pp. 11-12; zie voor het gehele gesprek Appendix E).

Deze Turkse perceptie van de dreiging van Griekenland blijkt daarnaast ook uit het Turkse beleid in relatie tot Griekenland gedurende de eerste dagen van de Cyprus Crisis. Premier Ecevit was op dat moment niet bereid met de Griekse militaire junta in gesprek te gaan en te onderhandelen (Uslu, 2003, pp. 125-127). Zo zei hij in een gesprek met de Engelse premier Wilson op 17 juli: “Greece is responsible for the coup and, therefore, cannot be considered as a party to any talks” (Birand, 1985, p. 8; zie Appendix D). Het lijkt dus dat premier Ecevit een militaire interventie als enige optie zag: het Turkse leger en de bevolking werden al vanaf de eerste dag van de Griekse militaire coup voorbereid op een gewapende interventie in Cyprus (Uslu, 2003, p. 127).

Zowel uit de statements als uit het beleid van de periode voor het Griekse democratiseringsproces kan worden dus afgeleid dat de Turkse perceptie van dreiging van Griekenland duidelijk aanwezig was en dat deze vooral zichtbaar werd door de inzet van het Turkse leger en het benadrukken van de Griekse schending van internationale verdragen en de bedreiging voor de Turks-Cypriotische bevolking.

De Turkse perceptie van de Griekse dreiging tijdens het Griekse democratiseringsproces

Zoals al eerder geconcludeerd, lijkt Turkije de democratische transitie van Griekenland te hebben waargenomen en lijkt haar perceptie van het Griekse regimetype daardoor ook te zijn veranderd. Als de perceptie van regimetype inderdaad invloed heeft op de perceptie van dreiging, zoals voorstanders van de democratische vrede aanvoeren, moet de Turkse perceptie van de dreiging van Griekenland, zoals hiervoor beschreven, verschillen van de Turkse perceptie van de Griekse dreiging van de periode tijdens het Griekse democratiseringsproces.

Uit de statements en gesprekken van de periode tijdens de democratische transitie van Griekenland lijken echter weinig veranderingen in de Turkse perceptie van de Griekse dreiging naar voren te komen. Als de statements van premier Ecevit van de periode voor de democratisering tegenover zijn statements en de gesprekken van minister Güneş van tijdens de Griekse democratische transitie worden gezet, komen de thema's namelijk grotendeels overeen: er werd nog steeds gesproken over de inzet van het Turkse leger, de Griekse schending van internationale verdragen en de bedreiging voor de Turks-Cypriotische bevolking.

Zo sprak premier Ecevit op 14 augustus 1974 na het begin van de tweede Turkse militaire interventie als volgt over de Griekse schending van internationale verdragen:

They continued treating many unarmed and defenceless members of the Turkish community as prisoners and hostages, whenever and wherever they had the power to do so, in open violation of the provisions of the Geneva Declaration, of international law and of human rights. (...) In complete disregard of the Geneva Declaration, the Greek government requested their withdrawal as a primary condition (Asmussen, 2008, pp. 226-227; zie voor het gehele statements Appendix F).

Greece as a guarantor state has not carried out its obligations upon by the security council resolution 353, did not abide by the responsibilities it undersigned and has accepted by the Geneva Declaration of 30th July 1974, and refrained from serious negotiations for the whole six days since the beginning of the second Geneva conference at 8th August, and has adopted an uncompromising attitude (Uslu, 2003, p. 145; zie voor het gehele statements Appendix G).

En over de bedreiging van de Turks-Cypriotische bevolking door Griekenland zei premier Ecevit op 28 juli 1974: “So-called security measures which would still keep the Turks on many parts of the island on the alert, wondering when they will be attacked or massacred, cannot be a tolerable way of life” (Tobin & Fraser, 1974, p. 26709). Dat de bescherming van de Turks-Cypriotische bevolking nog steeds voorop stond, blijkt ook uit gesprekken van minister Güneş bij de conferenties in Genève. Hij bracht hier bijvoorbeeld op 26 juli 1974 in een gesprek met de Engelse minister van Buitenlandse Zaken Callaghan de volgende Turkse eisen naar voren: “Certain provisional rules must be observed. First, the Turkish-Cypriot regions must be administered by Turkish-Cypriots. (...) Second, the state of siege affecting Turkish-Cypriot villages must be ended” (Birand, 1985, p. 66; zie voor het gehele gesprek Appendix H). Ondanks deze eisen, was de bedreiging voor de Turks-Cypriotische bevolking volgens premier Ecevit nog steeds niet verdwenen op 14 augustus 1974:

Turkey has considered it her duty to fulfil by herself her prerogatives and duties as a guarantor power, and her responsibilities concerning the independence of Cyprus as

well as the rights and security of the Turkish Cypriot people (Asmussen, 2008, pp. 226-227; zie Appendix F).

The Turkish community in the Island can no longer tolerate this situation which offends the human dignity and threatens the lives and the very existence of its greater majority, and they, therefore, anticipate Turkey, as a guarantor power, to liberate them as soon as possible. (...) Turkey has been compelled to take unilateral action to establish a legal order in which the existence, independence and territorial integrity of the State of Cyprus will never be threatened again and the rights and security of the Turkish community will be duly protected (Uslu, 2003, p. 145; zie Appendix G).

Uit deze statements blijkt dus dat, hoewel de Turkse regering zag dat Griekenland een democratiseringsproces doormaakte en dit ook verwelkomde, premier Ecevit en minister Güneş de dreiging die van Griekenland uitging ook tijdens de democratische transitie op dezelfde manier blijven beschrijven. Zelfs tijdens de democratische transitie lijkt het dat Griekenland nog steeds als een gevaar voor de internationale verdragen en voor de Turks-Cypriotische bevolking werd gezien.

Bovendien lijkt uit de statements van de periode tijdens het democratiseringsproces een gevoel van wantrouwen ten opzichte van Griekenland naar voren te komen, dat niet bleek uit de statements van bijvoorbeeld 20 juli 1974. Zo sprak premier Ecevit als volgt over Griekenland in diezelfde statements van 14 augustus 1974:

The Turkish Armed Forces have started fulfilling her duty in Cyprus this morning, when it became obvious that the Geneva Conference could not yield any positive results and that the Conference would be obstructed by the Greek Government and the Greek Cypriot administration from attaining the objectives set forth by the Security Council (Asmussen, 2008, pp. 226-227; zie Appendix F).

During the second Geneva conference, it was understood once again that Greece had continued to see the Cyprus state as a Greek island and had no intention to give up its high aspirations of annexing the island to its mainland when an opportunity so avails (Uslu, 2003, p. 145; zie Appendix G).

Hetzelfde argument voerde ook minister Güneş aan bij de tweede Genève conferentie: “It is obvious that the Greeks have no intention of withdrawing from the Turkish villages” (Birand, 1985, p. 91; zie voor het gehele gesprek Appendix I). Hieruit lijkt dus naar voren te komen dat de Turkse perceptie van bedreiging door Griekenland tijdens het democratiseringsproces zelfs is toegenomen. Deze perceptie kwam namelijk niet alleen voort uit een schending van internationale regels door Griekenland en een bedreiging voor de Turks-Cypriotische bevolking, maar ook uit een gevoel van wantrouwen dat Griekenland zich niet aan de afspraken zou houden.

Daarnaast lijkt het Turks beleid in relatie tot Griekenland tijdens de democratische transitie ook weinig van het beleid van de periode voor het Griekse democratiseringsproces te verschillen. De Turkse perceptie van de bedreiging door Griekenland bleef namelijk ook in het beleid steeds weer op dezelfde manier naar voren komen. Aan de ene kant sprak premier Ecevit wel meer over samenwerking met de Griekse premier Karamanlis en werden er vanaf 23 juli ook steeds meer pogingen gedaan om een staakt-het-vuren te bewerkstelligen en oplossingen te zoeken voor de crisis (Birand, 1985, pp. 54-55). Voorbeelden hiervan zijn de twee conferenties in Genève (Uslu, 2003, pp. 139-140). Aan de andere kant bleven deze conferenties vooral bij woorden. Turkije bleef namelijk doorgaan met de interventie, het Turkse leger bleef present in Cyprus en er werden zelfs nog meer soldaten en wapens naar Cyprus toegestuurd (Uslu, 2003, p. 140; Birand, 1985, p. 65). Er lijkt dus ook in het Turkse beleid geen verandering van de Turkse perceptie van de Griekse dreiging waar te nemen.

De statements en gesprekken van premier Ecevit en minister Güneş en het Turkse beleid van de periode tijdens het Griekse democratiseringsproces met de periode ervoor vergelijkend, kan er geconcludeerd dat de Turkse perceptie van de Griekse bedreiging niet lijkt te zijn veranderd door het democratiseringsproces. Hoewel Turkije de Griekse democratische transitie dus wel waargenomen en positief ontvangen heeft, lijkt deze verandering in de Turkse perceptie van het Griekse regimetype geen invloed te hebben gehad op de Turkse perceptie van bedreiging door Griekenland. Het verband tussen de perceptie van regimetype en de perceptie van dreiging lijkt zich in deze casus dan ook niet te manifesteren zoals de aanhangers van de democratische vrede hebben voorspeld. Hierbij moet echter wel opgemerkt worden dat de onderzochte periode kort is, waardoor de Turkse perceptie van de Griekse dreiging alleen op de korte termijn is onderzocht en er dus geen conclusies kunnen worden getrokken over de Turkse perceptie van de Griekse dreiging op de lange termijn.

Het realisme en de Turkse perceptie van de Griekse dreiging

Nu de Turkse perceptie van de dreiging van Griekenland niet lijkt te zijn beïnvloed door de verandering in de Turkse perceptie van het Griekse regimetype, is er onderzocht welke factoren er voor hebben gezorgd dat de Turkse perceptie van de Griekse dreiging hetzelfde is gebleven.

Het conflict over Cyprus bestond al decennia: de Griekse regering wilde dat Cyprus deel uitmaakte van haar staat, terwijl de Turkse regering streefde naar een federatie in Cyprus, waarbij de Turks-Cyprioten eigen bestuur zouden hebben (Birand, 1985, p. 63). Turkije had echter nooit de mogelijkheid gehad om op een legitieme manier een einde te maken aan deze discussie (Uslu, 2003, pp. 125-126). Vandaar ook dat een Turkse diplomaat op 15 juli 1974 stelde: “the Greeks committed the unbelievably stupid move of appointing Sampson, giving us the opportunity to solve our problems once and for all” (Uslu, 2003, pp. 125-126). De Griekse coup in Cyprus gaf Turkije de kans om het conflict in haar voordeel te beslechten door een federatie in Cyprus en daarmee zelfbestuur voor de Turks-Cyprioten af te dwingen.

De voornaamste reden voor het feit dat Turkije streefde naar deze federatie was niet de veiligheid van de Turks-Cypriotische bevolking (Birand, 1985, p. 10). Hoewel dit de Turkse perceptie van de Griekse dreiging wel in zekere mate vergrootte, ging het Turkije vooral om de bedreiging voor haar strategische belangen (Birand, 1985, p. 10; Uslu, 2003, p. 108). Cyprus ligt maar 40 mijlen van de Turkse kust en is dus van groot strategisch belang voor Turkije (Adamson, 2001, p. 296). Daarom probeerde en probeert Turkije constant te voorkomen dat dit eiland in de macht van andere staten komt (Adamson, 2001, p. 296). Doordat een groot deel van de Cypriotische bevolking Turks is, probeerde Turkije op die manier grip te houden op het eiland (Birand, 1985, p. 10; Uslu, 2003, p. 108). Als Cyprus door de militaire coup onderdeel zou zijn geworden van Griekenland, had Turkije geen controle meer gehad (Birand, 1985, p. 10). Daarnaast had dit geleid tot een Griekse basis niet ver van Turkije, waardoor Turkije aan macht had moeten inboeten in de regio (Birand, 1985, p. 10).

Het realisme zou daarom een plausibele verklaring kunnen bieden voor de onveranderlijkheid in de Turkse perceptie van de bedreiging door Griekenland. Realisten stellen namelijk dat alle staten proberen te overleven in het internationale system door hun macht te vergroten (Layne,

1994, p. 14; Waltz, 1959, p. 160). Daarnaast draait het om de balans in macht tussen staten: staten willen niet dat dit machts-evenwicht in onbalans raakt (Inis, 1962, pp. 13-15). Het lijkt alsof dit ook de factor is geweest die de Turkse perceptie van de Griekse dreiging heeft beïnvloed. Een unificatie van Cyprus met Griekenland zou de regionale machtsbalans rondom de Egeïsche Zee hebben verstoord (Adamson, 2001, p. 296). Griekenland zou dan een basis hebben gehad vlakbij Turkije en dit had Griekenland machtiger dan Turkije kunnen maken in de regio van de Egeïsche Zee (Adamson, 2001, p. 296). Dit zou de Turkse nationale en strategische belangen hebben geschaad (Adamson, 2001, p. 296). Aangezien deze bedreiging voor haar nationale en strategische belangen ook nog bestond toen Karamanlis aan de macht kwam en de democratie in Griekenland werd hersteld, kan dit een aannemelijke verklaring zijn voor het feit dat de Turkse perceptie van de Griekse bedreiging niet beïnvloed werd door de veranderende Turkse perceptie van het regimetype van Griekenland.

Het strategische belang van Cyprus en de regionale balans lijkt ook uit gesprekken van premier Ecevit naar voren te komen. Zo zei hij op 16 juli 1974 in de Turkse Veiligheidsraad dat Turkije ervoor moest waken dat Griekenland door de coup een kans kreeg om een unificatie met Cyprus te bewerkstelligen, waardoor Turkije binnen het bereik van Griekse bommenwerpers zou kunnen komen (Birand, 1985, p. 3). En in een gesprek met de Engelse premier Wilson en minister van Buitenlandse Zaken Callaghan op 17 juli 1974 zei hij: “the balance has been completely upset” (Birand, 1985, p. 8; zie Appendix D). Bovendien benadrukte premier Ecevit in de Turkse Veiligheidsraad op 23 juli 1974 het volgende: “For years, the Greeks have been building up their military strength in the island; Britain has her bases there; by landing troops in the island, Turkey has restored the military balance. Had this tri-partite equilibrium been established earlier, the current situation would not have arisen” (Birand, 1985, p. 51). Ook premier Ecevit legde dus de nadruk op de Turkse strategische belangen en de machtsbalans die door de Griekse coup op Cyprus bedreigd werden.

Kortom, het realisme lijkt in dit conflict wellicht een betere verklaring te bieden voor de vorming van de Turkse perceptie van de Griekse dreiging dan de democratische vrede thesis. Deze lijkt namelijk in dit geval niet te zijn beïnvloed door de perceptie van regimetype, zoals voorstanders van de democratische vrede stellen, maar door de Turkse strategische belangen. Nu deze belangen en de bedreiging daarvoor niet veranderden, bleef ook de Turkse perceptie van de Griekse bedreiging hetzelfde.

Conclusie

Er kan een tweeledige conclusie worden getrokken. Enerzijds lijkt de Turkse perceptie van het regimetype van Griekenland stabiel en objectief te zijn gevormd, waardoor dit een bevestiging kan zijn voor het vormen van de perceptie van regimetype, zoals in de democratische vrede thesis beargumenteerd. De Turkse perceptie van het Griekse regimetype lijkt namelijk te zijn meeveranderd met het objectief waargenomen democratiseringsproces in Griekenland. Daarnaast liep deze verandering van de Turkse perceptie van het Griekse regimetype gelijk, zoals Owen (1994, p. 103) voorspelde, met de institutionele veranderingen die plaatsvonden in Griekenland. Anderszijds lijken de verklaringen van het realisme voor het ontstaan van de perceptie van dreiging het meest aannemelijk voor de vorming van de Turkse perceptie van de Griekse dreiging gedurende de Cyprus Crisis van 1974.

Daarom lijkt deze casestudie een van de centrale assumpties van de democratische vrede thesis te bestrijden: er is geen duidelijke indicatie dat de wederzijdse erkenning van regimetype tussen democratieën leidt tot vertrouwen en respect, waardoor oorlog tussen democratieën voorkomen wordt. Voorstanders van de democratische vrede thesis stellen wel dat de perceptie van regimetype de perceptie van dreiging beïnvloedt, maar bij de Turkse perceptie van de Griekse dreiging gedurende de Cyprus Crisis van 1974 lijkt dit in ieder geval niet het geval te zijn geweest. De Turkse perceptie van dreiging is namelijk, ondanks de Griekse democratische transitie en de verandering in de Turkse perceptie van het Griekse regimetype, gedurende het conflict niet veranderd. Er lijkt dus naar voren te komen dat de perceptie van regimetype en de perceptie van dreiging onafhankelijk van elkaar kunnen veranderen, waardoor oorlogen tussen democratieën wel degelijk mogelijk kunnen worden. Bovendien lijkt deze casestudie aan te tonen dat juist de nationale en strategische belangen van Turkije bij een controle over Cyprus de Turkse perceptie van de Griekse bedreiging hebben beïnvloed. Deze bevindingen bieden dus meer bewijs voor de verklaringen van het realisme. Dit doet daarom vragen rijzen over de mate waarin percepties een rol spelen in het versterken van de democratische vrede.

Hierbij moeten echter wel een aantal voorbehouden worden gemaakt. Allereerst is bovenstaande conclusie gebaseerd op een casestudie, waardoor voorzichtig moet worden omgegaan met generalisaties. Er dienen meer casestudies te worden gedaan om te bekijken of

deze verklaringen van het realisme zich in andere casussen op dezelfde manier manifesteren als in deze casus. Daarnaast moet onderkend worden dat de periode waarnaar onderzoek is gedaan heel kort is. De Turkse perceptie van de Griekse dreiging is maar tot en met een maand na het begin van de Griekse democratische transitie onderzocht en dit zou misschien een te korte periode kunnen zijn geweest voor Griekenland om vertrouwen te kunnen wekken bij Turkije (Mansfield & Snyder, 1995, p. 97). Bovendien is uit onderzoek van Mansfield en Snyder (1995, pp. 81-82) gebleken dat democratiserende staten gevoeliger voor oorlog zijn dan volwassen democratieën, omdat democratisering vaak samengaat met nationalisme. Deze casestudie zou dan ook kunnen worden gebruikt om meer onderzoek te doen naar de relevantie van het tijdsaspect en het democratiseringsproces voor de democratische vrede.

Echter, het feit dat er tot op heden nog geen bevredigende oplossing is gekomen voor het conflict over Cyprus, zou er al op kunnen duiden dat het tijdsaspect en het democratiseringsproces geen rol hebben gespeeld bij dit conflict en de Turkse perceptie van de Griekse dreiging (Uslu, 2003, p. 149). Hoewel er nu al lange tijd geen gevechten zijn geweest op Cyprus, is dit eiland op dit moment verdeeld in een noordelijk en zuidelijk deel (Uslu, 2003, p. 149). Noord-Cyprus is nu de door de Turks-Cyprioten uitgeroepen staat Turkse Republiek Noord-Cyprus (Uslu, 2003, p. 149). Deze staat wordt alleen door Turkije erkend (Uslu, 2003, p. 149). Dit is ook een van de redenen voor de onenigheid over de toelating van Turkije in de Europese Unie (Uslu, 2003, p. 212). En als de Turkse perceptie van de Griekse dreiging inderdaad gevormd blijft worden door de Turkse nationale en strategische belangen bij Cyprus, dan is het nog maar de vraag of er ooit een voor beide partijen aanvaardbare oplossing zal komen voor dit conflict.

Literatuurlijst

- Adamson, F.B. (2001). Democratization and the Domestic Sources of Foreign Policy: Turkey in the 1974 Cyprus Crisis. *Political Science Quarterly*, 116(2), pp. 277-303.
- Asmussen, J. (2008). *Cyprus at War: Diplomacy and Conflict During the 1974 Crisis*. Londen: I.B. Tauris.
- Babst, D.V. (1964). Elective Governments - a Force for Peace. *The Wisconsin Sociologist*, 3(1), pp. 9-14.
- Birand, M.A. (1985). *30 Hot Days*. Nicosia: K. Rustem & Brother.
- Bowen, G.A. (2009). Document Analysis as a Qualitative Research Method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), pp. 27-40.
- Bryman, A. (2012). *Social Research Methods*. Oxford: Oxford University Press.
- Bueno de Mesquita, B. & Lalman, D. (1992). *War and Reason: Domestic and International Imperatives*. New Haven: Yale University Press.
- Bueno de Mesquita, B., Morrow, J.D., Siverson, R.M. & Smith, A. (1999). An Institutional Explanation of the Democratic Peace. *American Political Science Review*, 93(4), pp. 791-807.
- Cohen, R. (1978). Threat Perception in International Crisis. *Political Science Quarterly*, 93(1), pp. 93-107.
- Cortell, A.P. (2003). *Altered States: International Relations, Domestic Politics, and Institutional Change*. Lanham, MD: Lexington Books.
- Dixon, W.J. (1993). Democracy and the Management of International Conflict. *Journal of Conflict Resolution*, 37(1), pp. 42-68.
- Dixon, W.J. (1994). Democracy and the Peaceful Settlement of International Conflict. *American Political Science Review*, 88(1), pp. 14-32.

- Elman, M.F. (1997). *Paths to Peace: Is Democracy the Answer?* Cambridge, MA: MIT press.
- Excerpts from President Clinton's State of the Union Message. (1994, 26 januari). *The New York Times*. Geraadpleegd van <http://www.nytimes.com/1994/01/26/us/state-union-excerpts-president-clinton-s-message-state-union.html?pagewanted=all>.
- Farber, H.S. & Gowa, J. (1995). Politics and Peace. *International Security*, 20(2), pp. 123-146.
- Farber, H.S. & Gowa, J. (1997). Common Interests or Common Politics? Reinterpreting the Democratic Peace. *The Journal of Politics*, 59(2), pp. 393-417.
- Farnham, B. (2003). The Theory of Democratic Peace and Threat Perception. *International Studies Quarterly*, 47(3), pp. 395-415.
- Featherstone, K. (2006). *Politics and Policy in Greece: The Challenge of Modernisation*. London: Routledge.
- Feldman, S. & Stenner, K. (1997). Perceived Threat and Authoritarianism. *Political Psychology*, 18(4), pp. 741-770.
- Gowa, J. (1995). Democratic States and International Disputes. *International Organization*, 49(3), pp. 511-522.
- Grzymala-Busse, A. & Luong, P.J. (2002). Reconceptualizing the State: Lessons from Post-Communism. *Politics & Society*, 30(4), pp. 529-554.
- Haas, M.L. (2005). *The Ideological Origins of Great Power Politics, 1789-1989*. Ithaca: Cornell University Press.
- Hayes, J. (2012). The Democratic Peace and the New Evolution of an Old Idea. *European Journal of International Relations*, 18(4), pp. 767-791.
- Heaton, J. (2008). Secondary Analysis of Qualitative Data: An Overview. *Historical Social Research*, 33(3), pp. 33-45.
- Hodson, H.V. (1975). *The Annual Register: World Events in 1974*. London: Longman.

- Inis, L.C. (1962). *Power and International Relations*. New York, NY: Random House Inc.
- Kant, I. (1795/2004). *Naar de Eeuwige Vrede* (T. Mertens, Trans.). Amsterdam: Boom.
- Layne, C. (1994). The Myth of the Democratic Peace. *International Security*, 19(2), pp. 5-49.
- Levy, J.S. (1988). Domestic Politics and War. *The Journal of Interdisciplinary History*, 18(4), pp. 653-673.
- Mansfield, E.D. & Snyder, J. (1995). Democratization and War. *Foreign Affairs*, 74(3), pp. 79-97.
- Mansfield, E.D. & Snyder, J. (2002). Democratic Transitions, Institutional Strength and War. *International Organization*, 56(2), pp. 297-337.
- Maoz, Z. & Russett, B. (1993). Normative and Structural Causes of Democratic Peace, 1946-1986. *American Political Science Review*, 87(3), pp. 624-638.
- Marshall, M.G., Gurr, T.R. & Jaggers, K. (2014). *Polity IV Project: Political Regime Characteristics and Transitions, 1800-2013*.
- Mohr, C. (24 juli 1974). Rejoicing Athenians chant "Demokratia!". *The New York Times*.
- Morlino, L. (2009). Are There Hybrid Regimes? Or Are They Just an Optical Illusion? *European Political Science Review*, 1(2), pp. 273-296.
- North, D.C. (1990). *Institutions, Institutional Change and Economic Performance*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Onis, J. de (25 juli 1974). Turkish Chief Hails Athens Shift as a Step to a New Era of Freedom. *The New York Times*.
- Owen, J.M. (1994). How Liberalism Produces Democratic Peace. *International Security*, 19(2), pp. 87-125.
- Raymond, G.A. (1994). Democracies, Disputes, and Third-Party Intermediaries. *Journal of Conflict Resolution*, 38(1), pp. 24-42.

- Rosato, S. (2003). The Flawed Logic of Democratic Peace Theory. *American Political Science Review*, 97(4), pp. 585-602.
- Rousseau, D.L. & Garcia-Retamero, R. (2007). Identity, Power and Threat Perception: A Cross-National Experimental Study. *Journal of Conflict Resolution*, 51(5), pp. 744-771.
- Russett, B. (1993). *Grasping the Democratic Peace: Principles for a Post-Cold War World*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Schmid, K. & Muldoon, O.T. (2015). Perceived Threat, Social Identification, and Psychological Well-Being: The Effects of Political Conflict Exposure. *Political Psychology*, 36(1), pp. 75-92.
- Tobin, H.C. & Fraser, R.J. (1974). Greece. *Keesing's Contemporary Archives*, 20(64), pp. 26261-26876.
- Uslu, N. (2003). *The Cyprus Question as an Issue of Turkish Foreign Policy and Turkish-American Relations, 1959-2003*. Istanbul: Nova Publishers.
- Vanhanen, T. (2000). *The Polyarchy Dataset: Vanhanen's Index of Democracy, 1810-1998*.
- Waltz, K.N. (1959). *Man, the State and War: A Theoretical Analysis*. New York, NY: Columbia University Press.
- The White House (2004, 12 november). *President and Prime Minister Blair Discussed Iraq, Middle East*. Geraadpleegd van <http://www.whitehouse.gov/news/releases/2004/11/20041112-5.html>.

Appendix A

Statement Turkse premier Ecevit in het Turks parlement, 20 juli 1974 (Birand, 1985, p. 28)

Some people maintain that, in times of crisis, only a dictatorial regime can unite the entire nation in the national cause. They are under the impression that such unity cannot be achieved under a democratic government because of the wide divergences of opinion and freedom of discussion and association which democracy tolerates. That this is contrary to the truth is proved by current events. On the one side, we see Greece ruled by a dictatorship but always divided and at loggerheads with each other; on the other, our own parliament whose members can, and do, disagree violently over economic and social problems, but who can unite as one body and soul when the national interest demands.

This is as much a triumph for Democracy as for Turkey. The victory to be achieved in Cyprus will not be a victory for the Turkish nation alone, but will be a victory of democracy over dictatorship as well; it will be a triumph of freedom over oppression. Until today, even our friends failed to attach any real weight to Turkey's word. This failure has been responsible for many of the hardships which the people of Cyprus, and our other friends with them, have suffered. I hope that, on this occasion, they will recognize the moral foundations of Turkey's actions. It is our sincere desire that this present operation shall remain within those boundaries, but we realise that the direction of events does not rest in our hands alone. Nevertheless, if other parties involved will see the issue in this light, I believe our peaceful aims will be more easily achieve.

Appendix B

Statement Turkse premier Ecevit tegenover de internationale gemeenschap, 20 juli 1974
(Uslu, 2003, pp. 132-133)

A coup d'état has been carried out in Cyprus by both the Greek contingent stationed in the Island and the unconstitutional Greek National Guard which is under the complete command and control of officers from the mainland Greece. Since the forces involved in the coup are the military units under the direct command of a foreign state, the independence and the territorial integrity of Cyprus have been seriously impaired as a result of this action. The present situation on the Island, as has emerged from the coup, has completely darkened the future of the independent State of Cyprus. In these circumstances, it is hoped that all States which are favoring the independence and the territorial integrity of Cyprus will support Turkey in her action aimed at restoring the legitimate order in the Island, undertaken in her capacity as a state which guaranteed the independence of Cyprus under international treaties.

After having fully evaluated the recent events which took place in the Island and in view of the failure of the consultations and efforts it undertook in accordance with the Treaty of Guarantee of 1960 as one of the guarantor powers, the Government of the Republic of Turkey has decided to carry out its obligations under Article 4/2 of the said Treaty, with a view to enable Cyprus to survive as an independent State and to safeguard its territorial integrity and the security of life and property of the Turkish Community and even that of many Greek Cypriots who are faced with all sorts dangers and pressures under the new Administration. The purpose of our peaceful action is to eliminate the danger directed against the very existence of the Republic of Cyprus and the rights of all Cypriots as a whole and to restore the independence, territorial integrity and security and the order established by the basic articles of the Constitution.

Turkey, in the action she undertook as the Guarantor Power shall act with the sincere desire of cooperation with the United Nations Peacekeeping Force in the Island in the restoration of conditions of security. On the other hand, because of the above-mentioned aim of the action, those Greek Cypriots who are wholeheartedly attached to the independence of Cyprus and to the rule of democracy in the island, need not be concerned. Turkey's aim is to restore security

and human rights without any discrimination whatsoever among the Communities. Our purpose in Cyprus, a bicomunal state, is to get the intercommunal talks to start as rapidly as possible in order to restore the situation prior to the coup and the legitimate order. But it is natural that we cannot consider as interlocutor the present de facto Administration which seized power by the use of brutal force and which is not representative of the Greek Cypriot community. Following the restoration of constitutional order, Turkey will strictly abide by what is required from a guarantor power which fulfilled its treaty obligations.

Appendix C

Statement Turkse premier Ecevit in de Veiligheidsraad, 20 juli 1974 (Uslu, 2003, p. 132)

The Turkish Armed Forces have started a peace operation in Cyprus this morning to end decades of strife provoked by extremist and irredentist elements. At the last stage of the Cyprus tragedy, these extremist elements has started massacring even their own people- the Greeks. It is acknowledged in the entire world that the coup which recently took place was manufactured by the dictatorial regime of Athens. In fact it was much more than a coup. It was the forceful and flagrant violation of the independence of Cyprus Republic and of the international agreements on which this Republic was based. Turkey is a co-guarantor of the independence and constitutional order of Cyprus. Turkey is fulfilling her legal responsibility by taking this action. The Turkish Government did not resort to armed action before all the other means were tried, but to no avail.

This is not an invasion, but an act against invasion. This is not aggression, but an act to end aggression. The Turkish Armed Forces are not going to open fire unless they are fired at. The Turkish planes are throwing not bombs but messages of goodwill to all the people of Cyprus. The operations of peace that started with the breaking of the day, this morning, will bring an end to the darkest period in the history of Cyprus. The victory of the Turkish Armed Forces will be a victory for justice, for peace, for freedom. I appeal to all Greeks in Cyprus who have suffered the atrocities of terrorism and dictatorship. Bury with the past dark days the intercommunal enmities and strives that were the making of those same terrorists. Join hand in hand with your Turkish brothers to speed up this victory and together build a new, free and happy Cyprus. We are there to help you, not to hurt. We are there with love, not with hate. We are there not to fight you but to end your plight.

Appendix D

Gesprek Turkse premier Ecevit met de Engelse premier Wilson en minister van Buitenlandse Zaken Callaghan, 17 juli 1974 (Birand, 1985, p. 8)

Wilson: "Well, mr. Ecevit, what is it you want to discuss?"

Ecevit: "If you want to avoid bloodshed and irreparable harm to NATO, let us undertake joint action, permitting the Turkish armed forces to operate from the British Bases. I call upon you to fulfil your obligations under the Treaty of Guarantee. It is not yet too late to restore the old regime. With every hour that passes, the situation becomes more difficult. It is imperative that Sampson should be quickly forced to step down and a new order established. The balance has been completely upset and we are determined to safeguard the Turkish Cypriot community."

Wilson: "Let us invite Greece to London for a tripartite conference; Kissinger is continuing his efforts and the UN is in session, so there is no call for military action."

Ecevit: "Greece is responsible for the coup and, therefore, cannot be considered as a party to any talks. Nor will the situation be improved by academic speeches and resolutions."

Callaghan: "If you don't wish to talk to the Greeks, let us at least discuss the matter with Sisco, and we will then get in touch with Athens ourselves."

Ecevit: "We must concentrate on the human aspect of the situation. The Sampson regime must go. If no help is forthcoming, Turkey will act alone and a lot of blood will be shed."

Callaghan: "Athens cannot watch with folded arms. If Turkey takes military action, there will be war with Greece and NATO will be badly shaken."

Wilson: "Mr. Ecevit, have you pondered over the probable reaction of the Soviet Union and the consequences that might follow? We do not share the view that the Treaty of Guarantee confers on Britain any right to intervene militarily."

Ecevit: "That is a pity, for there will be more bloodshed."

Wilson: "Are you going to intervene?"

Ecevit: "We are prepared to try everything in the effort to restore equilibrium in Cyprus. The security of Turkey and of the Turkish-Cypriot community shall be preserved. I hope that your conscience will not trouble you when you are faced with the consequences of your refusal to accept our proposals and carry out your obligation as a guarantor power."

Appendix E

Gesprek Turkse premier Ecevit met de Amerikaanse onderstaatssecretaris voor politieke zaken Sisco, 18 juli 1974 (Birand, 1985, pp. 11-12)

Sisco: "I am going on to Athens, Mr. Ecevit. If you will set out your terms in writing, I will submit them to the Greek Government and come back with their reply."

Ecevit: "Our requirements are quite straightforward. Sampson must be replaced at once and the Greek officers withdrawn. The security of the Turkish Cypriot community demands the presence of Turkish troops on the island and this must be accepted. There must equality of rights for the two communities, the Turkish Cypriots must be allowed an outlet to the sea, and there must be strict control of immigration and emigration. In short, the Turkish-Cypriots must be accorded the same facilities as those presently enjoyed by the Greek community."

Sisco: "Please take no action until I return from Greece."

Ecevit: "When do you expect to be back?"

Sisco: "On Saturday morning."

Ecevit: "Saturday is too late. With every hour that passes, Greece is massing troops in Cyprus. We have no time to waste. Try to be in Ankara early on Friday. On Saturday, the Grand National Assembly is convening and your presence in Turkey on that day might be taken, in some circles, as evidence of American pressure."

Appendix F

Statement Turkse premier Ecevit over de tweede Turkse interventie, 14 augustus 1974

(Asmussen, 2008, pp. 226-227)

The Turkish Armed Forces have started fulfilling her duty in Cyprus this morning, when it became obvious that the Geneva Conference could not yield any positive results and that the Conference would be obstructed by the Greek Government and the Greek Cypriot administration from attaining the objectives set forth by the Security Council. They continued treating many unarmed and defenceless members of the Turkish community as prisoners and hostages, whenever and wherever they had the power to do so, in open violation of the provisions of the Geneva Declaration, of international law and of human rights. Days after the Geneva Declaration was signed and after the second round of Geneva talks had started, they promised to let the Turks return to their villages, districts and houses which should be evacuated by the Greek National Guard. But after fulfilling this promise in a very limited degree in some localities, they declared yesterday, in defiance of the basic rules of humanity, that they were suspending the application of this promise and obligation and were not going to release the Turks they had been holding as hostages.

The Greek Government, in a statement issued yesterday, described the Turkish forces stationed in Cyprus as ‘invaders’, in spite of the fact that these forces acted under the authority of a guarantor power. In complete disregard of the Geneva Declaration, the Greek government requested their withdrawal as a primary condition. Having reached the conclusion that there is no use but only harm in maintaining the appearance of continuing a conference that is being internationally obstructed and the deliberations of which are unilaterally violated, Turkey has considered it her duty to fulfil by herself her prerogatives and duties as a guarantor power, and her responsibilities concerning the independence of Cyprus as well as the rights and security of the Turkish Cypriot people.

The action now undertaken by Turkey is at least as rightful and legal as the action she started on July 20, as a guarantor power and strictly within the bounds of her authority as such power, for the same conditions exist today as on the 20th July – conditions that formed the basis of the rightfulness and legality of her action. This new Turkish action is as legitimate as

Turkey's initial move and is its logical conclusion. The objective of this operation is not to destroy the State of Cyprus, but to contribute to the rebuilding on the sounder bases of that State which was destroyed, and to ensure its territorial integrity. The objective of this operation is to bring peace, freedom and security to Cyprus. When the objectives of this operation are attained, the Greeks as well as the Turks on the island will enjoy full security and durable peace. Our action is not against Greece or against the Greek Cypriot community. We intend to establish a balanced society on Cyprus which will enable the Turks and the Greeks to cooperate and prosper under equitable conditions. May God help the Turkish Armed Forces to succeed in their peaceful and humane mission.

Appendix G

Statement Turkse premier Ecevit na de tweede Turkse interventie, 14 augustus 1974 (Uslu, 2003, p. 145)

Under the disguise of taking into custody, unarmed and defenceless people were being kept as prisoners or hostages under the conditions that would drive the civilized consciences to revolt. The Turkish community in the Island can no longer tolerate this situation which offends the human dignity and threatens the lives and the very existence of its greater majority, and they, therefore, anticipate Turkey, as a guarantor power, to liberate them as soon as possible. During the second Geneva conference, it was understood once again that Greece had continued to see the Cyprus state as a Greek island and had no intention to give up its high aspirations of annexing the island to its mainland when an opportunity so avails.

It has also become clear that Greece wanted to prevent the recognition of equal right and well deserved security to the Turkish community. It was also observed that Greece had not refrained from resorting to various delaying tactics in the conference. Greece as a guarantor state has not carried out its obligations upon by the security council resolution 353, did not abide by the responsibilities it undersigned and has accepted by the Geneva Declaration of 30th July 1974, and refrained from serious negotiations for the whole six days since the beginning of the second Geneva conference at 8th August, and has adopted an uncompromising attitude. Under these circumstances it has become obvious that all the peaceful representations that has been carried out by Turkey with utmost goodwill and patience would not culminate in a positive result. Turkey has been compelled to take unilateral action to establish a legal order in which the existence, independence and territorial integrity of the State of Cyprus will never be threatened again and the rights and security of the Turkish community will be duly protected.

Appendix H

Gesprek tussen de Turkse minister van Buitenlandse Zaken Güneş en de Engelse minister van Buitenlandse Zaken Callaghan, eerste Genève Conferentie op 26 juli 1974 (Birand, 1985, pp. 66-67)

Callaghan: “This is too bad. You are advancing both in the east and in the west. Apart from the grave situation this has created on the island, you must surely be aware that it is making Karamanlis look small and undermining his authority. Are you trying to destroy this new-born democracy?”

Güneş: “We have openly expressed our pleasure at Karamanlis’s coming to power, but you know as well as I do that the Turkish troops did not land in Cyprus for his benefit.”

Callaghan: “But you are continuing to mass troops all the time. When will this end?”

Güneş: “When the Turkish villages have been evacuated and their security is assured.”

Callaghan: “A successful outcome to this conference is in your interest too. Mavros has made some proposals, what do you think of them?”

Güneş: “Mr. Callaghan, today there is no government authority in Cyprus. First of all, we must fill this vacuum. Until constitutional order is restored, certain provisional rules must be observed. (1) The Turkish-Cypriot regions must be administered by Turkish-Cypriots and the others by the Greek-Cypriots. (2) In order that the State Presidency may return to legality, Denktaş’s powers must be restored and he should be enabled to collaborate with Clerides. (3) The state of siege affecting Turkish-Cypriot villages must be ended. (4) We should meet again in 7 days’ time to work out the establishment of a new order. (5) Let us create wide security zones round the Turkish units and the Turkish villages, until a final settlement is reached. These are my proposals. If they are accepted, there will be no need for further Turkish troop movements.”

Callaghan: “What about the airport?”

Güneş: “It can be put under the control of the three guarantor powers or even operated under a joint system.”

Callaghan: “I gather that you reject Mavros’ suggestion that your troops withdraw to their July 22nd lines.”

Güneş: “I think what I have said is quite clear.”

Callaghan: “Couldn’t Ankara at least announce that there will be no further Turkish advances? If they will do this, I will try to get the Greeks to agree to your proposals.”

Güneş: “We have no wish to make things more difficult than they are, but you cannot expect us to sacrifice our vital interests. I will consult Ankara, but I don’t expect a positive reply.”

Callaghan: “The Greeks may be content if we place UN troops round the Turkish units.”

Güneş: “Definitely unacceptable. I don’t think it reasonable that I should agree to the imprisonment of our troops without some reciprocity. The most I can accept is the creation of a wide demilitarized zone, without any UN forces in the area.”

Appendix I

Gesprek Turkse minister van Buitenlandse Zaken Güneş met de Engelse minister van Buitenlandse Zaken Callaghan, de Griekse minister van Buitenlandse Zaken Mavros, de Cypriotische president Clerides en vicepresident Denktaş, tweede Genève Conferentie op 10 augustus 1974 (Birand, 1985, pp. 90-92)

Güneş: “So far, not a single decision has been adopted regarding the Turkish villages. In these circumstances, Turkey regards herself as no more bound by the Geneva declaration than Greece does. We were to take up two issues at this meeting. Firstly, the securing of the complete safety of Turkish-Cypriot villages, and, secondly, in co-operation with the two communal leaders, the establishment of the constitutional order in the island. It is now clear that we can achieve no success regarding the first item. Let us at least proceed with the second: let the two communal leaders explain their points of view. Perhaps there will emerge some common ground between them.”

Callaghan: “Mr. Güneş, your attitude is full of contradictions. Whereas you were previously pressing for the evacuation of the Turkish villages, you are now suggesting that we should proceed with the constitutional issue. You have said nothing about the airport.”

Güneş: “It is obvious that the Greeks have no intention of withdrawing from the Turkish villages – so what is the use of insisting?”

Clerides: “I have listened carefully to what the Turkish Foreign Minister had to say and Clause 5 of the Geneva Agreement is still not clear. Will the new Government be based on the 1960 Constitution? If the Turkish armed forces carried out their intervention in accordance with the Treaty of Guarantee, it means that Turkey aims at reviving the 1960 constitutional order. She should, therefore, respect the 1960 Constitution and the order it advocates. If she does not agree to this interpretation, it means that she harbours other ambitions. We are prepared to form a government comprising Greek and Turkish Cypriots within the framework of the principles envisaged by the 1960 Constitution, but you must realise that this cannot be done under armed threats.”

Callaghan: “This conference is not empowered to discuss amendments to the Cyprus Constitution. England cannot suggest amendments to the Constitution of an independent country.”

Denktaş: “We cannot revert to the 1960 order which resulted in the torture of Turks over the years. We thought that the Sampson coup would have served as a lesson, but in vain. A Constitution which is unable to protect a community is nothing but a piece of paper. We no longer wish to live in fear of our lives. Mr. Callaghan, these speeches have caused me no surprise at all. I have known all the speakers for years, I grew up among them. They do not keep to their word. We have been suffering hardships for the past 15 years. Clerides says he does not recognize the authority of the Geneva Conference; why then is he here? Mavros’s stand is even worse. Greece violated the agreement almost as soon as it was signed. They now say, “Let us return to the 1960 order”. Only WE know what we suffered in those days. Clerides is the best of them: at least he is fair. But they also have a bunch of murderers with whom no-one can cope. We have lived continually in dread of enosis. In the course of our inter-communal negotiations, Clerides told me that they could not openly enosis as the Greek officers who, with difficulty, were forced to leave the island in 1967, had returned a little later. Even the deaf and dumb knew of the enosis conspiracy being plotted with Greece all the time. We want adequate guarantees. We want an order based on geographical separation. We want to live in a separate region where there is security and to have our own administration. Anything less is mere illusion. So is the idea of a return to the 1960 Constitution.”

Güneş: “Mr. Mavros, there is no victor and no vanquished. I cannot understand why you should feel humiliated by Turkey’s action in Cyprus. Clerides is now questioning the authority of this conference. If he insists on his views, we shall be unable to resolve the issue. A return to an inter-communal talks marathon, with no time limit, is out of the question. Let the two leaders meet here tomorrow and try to reach some compromise. If they succeed, we shall accept it; if they fail, we shall at least know that our differences cannot be resolved at this conference.”

Clerides: “I accept the proposal, but I must emphasize that I have no authority to negotiate matters relating to the Constitution.”

Güneş: “My friends, we have reached the end.”